

דגם SOLE

דגם SOLE – למידה המאורגנת באופן עצמאי (Self-Organized Learning Environment) נותן מענה ללמידה שיתופית עצמאית של הסטודנטים הממונעת על ידי סקרנות ורצון לחקירה כאשר המרצה מלווה את התהליך ומעודד את הסטודנטים. דגם זה הוא פרי יוזמתו של סוגאטה מיטרה, פרופסור לטכנולוגיה חינוכית מאוניברסיטת Newcastle בבריטניה.

הרצאה ה־Ted המכוננת של סוגאטה מיטרה - Build a School in the Cloud - כאן:

מתי כדאי להשתמש בדגם זה?

- כשרוצים לכוון ללמידה עצמאית.
- כשרוצים לקדם הבנה עמוקה של רעיון גדול ומורכב.
- כשרוצים לקדם למידה בקבוצות – במפגש פיזי או מקוון.

תכנון פעילות

מומלץ לתכנן את הפעילות בצורה של חקירה וביקורת. גישה זו נותנת מקום לגילוי, מחקר, יצירתיות, ניתוח ומסקנות.

1. מגדירים שאלה – שאלת SOLE מיועדת לעורר מוטיבציה וסקרנות לחקירה, ללמידה ולידע. השאלות הטובות ביותר נוטות להיות אלו שהן גדולות, פתוחות, קשות ומעניינות. להלן מאפיינים לכתיבת שאלה שתניע למידה בשיעור SOLE:
 - שאלה מעניינת, מגרה את סקרנות
 - שאלה שהיא מספיק רחבה כדי שתוביל אותם לשאול שאלות נוספות
 - שאלה מאתגרת, מותחת את הדמיון, את הכישורים ואת היכולת שלהם
2. מעודדים את המשתתפים לשקול תאוריות ולא תשובות קונקרטיות. השאלה אמורה להיות חסרת מענה מיידי, כדי לעודד את הסטודנטים להעלות אפשרויות רבות ולמתוח את גבולות החשיבה שלהם. ככל שהשאלות רחבות וקשות יותר, הן יקדמו דיונים עמוקים וארוכים יותר.

המרכז

למצוינות

בהוראה

המשך: דגם SOLE

3. כדאי להכין "טריגר" נוסף לצידה של השאלה הנשאלת בכיתה. קיימות אפשרויות רבות – למשל דף מידע קצר, סרטון או אודיו מעוררי עניין, הצגת תמונות, וכדומה.

איך זה נראה?

1. **שאלה:** המרצה מניעה את תהליך הלמידה על-ידי שאלה.

2. **חקירה:** הסטודנטים עובדים בקבוצות וחוקרים.

3. **סקירה:** חוזרים למליאה. כל קבוצה מציגה את הממצאים שלה ומספרת על תהליך החקירה בקצרה, לאילו מסקנות/תשובות/רעיונות הם הגיעו. המרצה יכולה לכוון ולנתב את הדיון בעזרת שאלות מכוונות וגם לעודד את הקבוצות האחרות להתייחס ולשאול שאלות.

4. **סיכום:** המרצה מקיים דיון על השאלה עצמה ועל תהליך החקירה. במעמד זה המרצה מוסיף ומסכם את המידע שהציגו הסטודנטים.

5. **רפלקציה:** המרצה מבצע יחד עם הסטודנטים רפלקציה אודות ההתנסות בשיעור – בהבט של הנושא הנלמד וגם בהבט של העבודה הקבוצתית. הרפלקציה חשובה אך אופציונלית. ניתן לקיים אותה בסיום השיעור או כפתיח למפגש הבא.

טיפים לשילוב SOLE בשיעור זום

- העבודה של הסטודנטים בקבוצות מתבצעת בעזרת חלוקה לחדרים כך שכל קבוצה עובדת בחדר נפרד.
- המרצה עוברת בין החדרים או מנחה את הסטודנטיות. ים לקרוא לה במידת הצורך.

לקריאה נוספת

- הבלוג של רותי סלמון עליו התבססנו בכתיבת המדריך – [כאן](#).

למידע נוסף וייעוץ בנושאי הוראה ולמידה בשנקר, הנכם מוזמנים ליצור עימנו קשר במייל:
kidum@shenkar.ac.il

בהצלחה!

המרכז למצוינות בהוראה